

ע"פ 3891/19 - מיכאל זפרן זוארץ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 3891/19

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המערער: מיכאל זפרן זוארץ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד (השופט ד' מרשק מרום) בת"פ
30.4.2019 24045-12-15 מיום

תאריך הישיבה: ט' בסיון התשע"ט (12.6.2019)

בשם המערער: עו"ד עידן שני

בשם המשיבה: עו"ד שרית משגב

החלטה

1. בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר בפועל אשר הושת על המערער בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ד' מרשק מרום) בגין הרשעתו בעבירה של הריגה, במסגרת גזר דין שניתן בעניינו ביום 30.4.2019 (ת"פ 24045-12-15).

2. כעולה מהממצאים שנקבעו בהכרעת הדין, ביום 15.11.2015 הסתובב יהושע קאופמן (להלן: המנוח), דר רחוב, שתואר על ידי המערער כ"מבוגר... רזה, נמוך... מוזנח, כמו חצי הומלס כזה" (פסקה 28 להכרעת הדין) בחניית רכבים בראשון לציון כשברשותו עגלה. בין המערער למנוח התפתח עימות במסגרתו אחז המערער בידית העגלה ודרש מהמנוח כי יבוא עמו לקיוסק של נתן גויטע (להלן: נתן) ויחזיר לנתן את שעון המים שנגנב ממנו. המנוח השיב שלא גנב את השעון, סירב לבוא עם המערער לקיוסק וביקש לעזוב את המקום. בשלב זה, אחז המערער בחוזקה בעגלה על

עמוד 1

מנת למנוע מהמנוח מלהזיזה. בתגובה, היכה המנוח באמצעות ידו בלחיו של המערער. המערער מצדו היכה באמצעות אמת ידו הימנית בפיו של המנוח בעוצמה רבה, מעוצמת המכה צנח המנוח לאחור וראשו נחבט בכביש האספלט. כתוצאה מהנפילה והחבלה כאמור נגרם למנוח שבר בעצם העורף אשר התמשך דרך בסיס הגולגולת. שבר זה גרם למותו, לאחר חמישה ימים בהם היה מאושפז במחלקת טיפול נמרץ כאשר הוא מורדם ומונשם. המערער נמלט מהזירה, מבלי שהעניק טיפול רפואי למנוח, למרות הכשרתו כחובש קרבי (ראו בעיקר פסקה 91 להכרעת הדין).

3. ביום 30.4.2019 ניתן גזר דינו של המערער. נגזרו עליו 42 חודשי מאסר בפועל ו- 12 חודשי מאסר על תנאי. כן הוטל עליו לשלם פיצוי בסך 75,000 ₪ למשפחת המנוח. בגזר הדין נקבע כי המערער יתייצב לריצוי מאסרו ביום 16.6.2019.

4. המערער הגיש ערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין, ולצדו בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין. בבקשה נטען בין היתר, כי שגה בית משפט קמא בכך שהרשיע אותו בהריגה מתוך יסוד נפשי של קלות דעת, לאחר שהמדינה העלתה טענה זו במסגרת סיכומיה בלבד. כן נטען כי המערער לא יכול היה לצפות כי המכה הבודדת שנתן לפיו של המנוח באמצעות אמתו הייתה עלולה להביא למותו. עוד נטען כי שגה בית משפט קמא כאשר שלל את האפשרות כי המערער פעל מתוך הגנה עצמית. לעניין גזר הדין נטען בין היתר כי שגה בית משפט קמא כאשר גזר את עונשו על סמך מתחם ענישה שבוסס על מדיניות הענישה הנוהגת במקרי הריגה מתוך יסוד נפשי של אדישות. כן נטען כי המערער הוא אדם נורמטיבי, נכה צה"ל שחרף פציעתו התנדב לשרת בתפקיד עורפי וללא עבר פלילי, אשר תסקיר שירות המבחן המליץ בעניינו על ענישה הכוללת מאסר בדרך של עבודות שירות וצו מבחן. לטענתו של המערער כבר למעלה משנתיים שהוא משוחרר ללא תנאים מגבילים, אשר במהלכן התייצב לכל הדיונים במועדם. עוד נטען כי דחיית בקשת עיכוב הביצוע מצדו עשויה לסכל את ערעורו.

5. המדינה מתנגדת לבקשה. בתגובתה נטען כי במסגרת הבקשה לא הועלו טענות שיש בהן כדי להצדיק את עיכוב ביצוע העונש, וכי עיכוב כזה יביא לחריגה מן הכלל בדבר ריצוי מידי של העונש. כן נטען כי סיכוי הערעור אינם גבוהים, שכן בית משפט קמא קיבל את גרסתו העובדתית של המערער אך לצד זאת קבע כי התנהגותו אינה קרובה להתנהגות מתוך הגנה עצמית. בית המשפט אף מצא שלא להרשיעו בעבירה של גרם מוות ברשלנות חלף עבירת ההריגה. עוד נטען כי הסיכוי שערכאת הערעור תתערב בעונש שהוטל עליו כך שלא ירצה עונש מאסר בפועל כלל הוא נמוך מאוד, גם אם תתקבל טענתו של המבקש כי יש להרשיעו בעבירה של גרם מוות ברשלנות.

6. בדיון שלפני חזרו באי כוח הצדדים על טענותיהם דלעיל. בא כוח המערער הדגיש עוד כי המערער הוא אדם נורמטיבי שאינה נשקפת ממנו כל סכנה לציבור ואין חשש להימלטותו מן הדין, ולפיכך אין הצדקה להתנגדות המדינה לעיכוב ביצוע עונש המאסר. באת כוח המדינה הבהירה כי אכן אין טענה למסוכנות או להימלטות, ואולם לדבריה גם אם נקבל את ההערכה שסיכויי הערעור אינם נמוכים, עדיין הסיכוי להעדר עונש מאסר בפרשה זו אינו ריאלי, ולפיכך חל הכלל הרגיל השולל עיכוב ביצוע עונש מאסר.

דין והכרעה

7. לאחר עיון בטענות הצדדים ובחומר בתיק, לרבות הכרעת הדין בעניינו של המערער, הגעתי לכלל מסקנה כי אין הצדקה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת על המערער.

8. נקודת המוצא לענין עיכוב ביצוע עונש היא, כידוע, כי משגזר בית המשפט את דינו של מורשע בדין, יש לבצע את העונש לאלתר, ואין בעצם הגשת ערעור - גם על הכרעת הדין - כדי להצדיק את עיכוב ביצוע העונש. גישה זו נובעת ממספר שיקולים: למורשע בדין לא עומדת עוד חזקת החפות; הצורך בחיזוק אמון הציבור בהליך המשפטי ובאכיפתו היעילה של הדין הפלילי; האינטרס הציבורי בהרחקת גורמים המסכנים את הציבור; וכן הרתעת עבריינים פוטנציאליים (ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 241 (2000), להלן: ענין שוורץ; ע"פ 5773/18 אלקבץ נ' מדינת ישראל (6.8.2018); ע"פ 6958/18 מצלאח נ' מדינת ישראל (11.10.2018) ורבים זולתם).

לפיכך, עיכוב ביצוע עונש מאסר, ובמיוחד כאשר מדובר במאסר לתקופה לא קצרה, ייעשה במשורה, בהתקיים עילה מיוחדת ולאחר שקילת מכלול השיקולים הרלוונטיים. הנטל לשכנע את בית המשפט כי בנסיבות המקרה נסוג האינטרס הציבורי שבביצוע מידי של מאסר בפני האינטרס של המורשע בדין מוטל על מבקש עיכוב הביצוע (ענין שוורץ; ע"פ 187/10 פלוני נ' מדינת ישראל (21.1.2010); ע"פ 7880/13 פלוני נ' מדינת ישראל (5.12.2013); ע"פ 9238/17 דחוביץ' נ' מדינת ישראל (5.12.2017)). השיקולים המנחים את מלאכת האיזונים בין שני סוגי האינטרסים נפרשו בענין שוורץ, ובין היתר נמנו השיקולים הבאים: חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; משך תקופת המאסר שהושתה על הנידון; טיב הערעור וסיכויי הצלחתו; נסיבותיו האישיות של הנידון ועברו הפלילי.

9. בחינת הנסיבות בענייננו נוכח אמות המידה והשיקולים האמורים לעיל מובילה למסקנה כי אין כל הצדקה בענייננו לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת על המערער.

10. המערער הורשע בעבירה חמורה של הריגה בגינה נידון לתקופת מאסר לא קצרה (42 חודשים). אמנם ערעורו של המערער מכון גם כלפי הרשעתו, ומבלי לקבוע כמובן מסמרות, אין בידי לומר שהערעור משולל סיכוי. ברם, נוכח העובדות שאינן שנויות במחלוקת ולאור ממצאי העובדה שקבע בית משפט קמא, נראה שגם אם יתקבל הערעור הסיכוי לזיכוי מלא או לסיום ההליך ללא עונש מאסר נראה מוקשה, וממילא גם החשש לסיכול הערעור אינו גבוה.

כאמור, הנטל להראות כי מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות סטייה מן הכלל של ריצוי מידי מוטל על מבקש עיכוב הביצוע. המערער לא עמד כאמור בנטל זה.

11. הבקשה לעיכוב ביצוע נדחית אפוא. עם זאת תיבחן האפשרות לקבוע את הדיון בערעור במועד קרוב יחסית, בהתחשב באילוצי יומן בית המשפט.

המערער יתייצב לריצוי מאסרו ביום 30.6.2019 עד השעה 10:00 בבית סוהר הדרים, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס בטלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

ניתנה היום, ט' בסיון התשע"ט (12.6.2019).

ש ו פ ט
